

det paa anden Maade. Men jeg vil rigtig nok tilføje, at jeg vilde finde, at det var den ønskeligste Ordning af Sagen, om Staten, naar Spørgsmaalet ret kommer for, vilde lade, hvad der for Tiden er henlagt til Kirken, gaae ind i et stærkt kirkeligt Fond, saa at den ikke gjør sig en Indtægt af eller paadrager sig en Udgift ved Omordningen. Forresten er det muligt, at min Afstemning i denne Sag meget vil komme an paa den høitærede Ministers Udtalelser, hvorledes han nemlig i det Hele stiller sig til Sagen selv. Dersom han skulde synes villig til at gaae ind paa Sagen, om end ikke strax, saa dog inden ikke saa meget lang Tid, vil jeg for min Deel ikke bidrage til at forcere den saa meget stærkt her igjennem denne Rigsdag.

**Ministeren for Kirke- og Under-
viisningsvæsenet:** Jeg lader mig ikke friste til at give Ytringer, der skulle gaae i den ene eller den anden Retning. Det er et saa vigtigt Spørgsmaal, at jeg maa passe at overveie det og anstille Undersøgelser, saa at det netop er mit Standpunkt, at jeg hverken kan ytre mig for eller imod.

Jeg skal bemærke, at den ærede Landstingsmand dog vistnok maa kunne erindre, at han fortolkede Grundlovens § 80 paa den Maade: Folkekirkens Forsatning ordnes ved Lov og ikke ved administrative Bestemmelser. Det var den af hans Fortolkninger, som jeg gjendrev først. Den anden var den, at Folkekirkens Forsatning behøver ikke at ordnes ved een Lov, men ved flere forskellige Love. Det var dette sidste jeg gik ind paa, da jeg anden Gang havde Ordet. Jeg skal dernæst tilføje, at jeg ikke har sagt, at Kirken eier Kirkegodsjet; jeg har stillet dette Udtryk ved Siden af adskillige andre, som den ærede Landstingsmand kunde have taget et af, f. Ex. at det er „henlagt til“ Kirken. Jeg vilde netop ikke ind paa det hele Spørgsmaal; jeg finder ikke, at der er Anledning til nu at reise det. — Jeg kan ikke gaae ind paa denne Paragraph, ligesaa lidt som paa Paragraphen, som vedrører de juridiske Embedsmænd, selv om det skulde medføre, at denne Lov ikke skulde komme ud; det var Noget, som man da maatte finde sig i.

Clausen: Det var en Ytring af den ærede 6te Landstingsmand for 6te Kreds (Bloug), som foranlediger mig til en Bemærkning. Han udtalte, at han ikke vilde have Noget imod, om man af „Høflighedshensyn“ vilde henvende sig til Kirken, naar Spørgsmaalet var om Geistlighedens Lønningsmaade. Jeg troer dog virkelig ikke, at det er det rette Synspunkt at betragte Sagen fra. Jeg skulde meget hellere, om ikke Rigsdagens Medlemmer havde en ddb Erkjendelse af, at det er for Statens egen Skyld, for dens høiere Formåals Skyld, af største Vigtighed, at de til Kirken henlagte Midler blive anvendte og fordeelte paa den bedst mulige Maade, og jeg maa atter undre mig over, om det ikke skulde erkjendes, at det dertil er nødvendigt at indhente Oplysninger og Betænkning fra de Mænd, der have en Indsigt i de kirkelige Forhold og Forholdigheder, som hverken Folkethingets eller Landstingets Medlemmer kunne ansee sig at være i Besiddelse af.

Bloug: Jeg troer dog, at den høitærede Rigsdagsmand har overhørt det Udtryk, som jeg brugte. Jeg indrømmede ogsaa Geistligheden den største Sagkundskab i denne Sag, og altsaa kan jeg i mange Maader erkjende det som ønskeligt, at dens Mening først høres. Men forøvrigt er det Standpunkt, jeg har villet hævde, kun dette, at da der kun udtrykkelig staaer i Grundloven, at den Understøttelse, Kirken nyder, hdes den af Staten, maa Staten være Herre over at bestemme Formen, hvorunder den vil give Understøttelsen. Det er ikke min Mening, ja det er aldrig faldet mig ind, at der, saalænge Kirken har sin nuværende Udstrækning, skal undbrages den eneste Skilling af, hvad der er henlagt til den; men Fordelingen og Formen, hvorunder Understøttelsen hdes, troer jeg, at Staten er berettiget til at bestemme. Forsaavidt den høitærede Minister vilde gjøre gjældende, at geistlige Embedsmænd ikke staae i det samme Forhold til Staten som andre Embedsmænd, troer jeg dog, at han maa have en personlig Erindring om, at Forholdet er det samme.